" بسمه تعالی "

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات وعلوم انسانی –علوم ومعارف اسلامی	تاریخ امتحان: ۲۷/ ۱/ ۱۴۰۱	ساعت شروع: ۸ صبح
سوالات امتحان طرح ســه نمــا درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در فروردین‌ماه ۱۴۰۱		کارشناسی آموزش دوره دوم متوسطه نظری	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	**مشخص کنید کدام‌یک از عبارات زیر صحیح یا غلط هستند.** الف- بنا بر دیدگاه ابن‌سینا «وجود» و «ماهیت»، دو جزء از یک موجود هستند. ب- رابطه‌ی «علّیت»، رابطه‌ای وجودی است که در آن علّت و معلول، چیزی جدید را پدید می‌آورند. ج- افلاطون‌شناسان معتقدند، «دمیورژ» همان خداوند خالق است. د- فلاسفه مسلمان، راه کسب معرفت را منحصر در عقل نمی‌دانند. ه- اولین فیلسوف مشهور مسلمان، فارابی است. و- «اصالت» در مبحث اصالت وجود به معنای خارج از ذهن بودن است.	۱/۵
۲	**جای خالی را با عبارات مناسب کامل کنید.** الف- *توماس آکوئیناس*، اصل ..... را در اروپا گسترش داد. ب- از میان نسبت‌های سه‌گانه، در قضیه‌ی «فصل بهار است.»، حمل محمول بر موضوع ..... است و در قضیه‌ی «انسان انسان نیست.»، حمل محمول بر موضوع ..... است. ج-در قضایای «در مشهد اتفاقا دریاچه کشف شد» و «انسان اتفاقا رو به سمت کمال حرکت می‌کند.»، «اتفاق» به ترتیب به معنای ..... و ..... آمده است. د- *هراکلیتوس* از حقیقتی به نام ..... سخن می‌گوید که شامل هر دو کاربرد عقل است. ه- *ملّاصدرا* متناسب با سفر عارفانه «از خلق به حق»، بخش اول کتاب *اسفار* را به ..... اختصاص داده است.	۱/۷۵
۳	**گزینه صحیح را انتخاب کنید.** **الف- از نظر فلاسفه مسلمان، چه هنگامی اعتقاد به خدا می‌تواند به زندگی انسان معنا دهد؟** ۱- وقتی از راه ایمان به دست آمده باشد. ۲- وقتی که موجب رفع نیازهای مادی انسان شود. ۳- وقتی از یک راه معقول به دست آمده باشد. ۴- وقتی که موجب رفع نیازهای مادی و معنوی انسان شود. **ب- سرشت استدلالی فلسفه‌ی اسلامی در آغاز، به دلیل اتکا بر آرای کدام فیلسوف بود؟** ۱- *افلاطون* ۲- *فارابی* ۳- *ارسطو* ۴- *ابن‌سینا* **ج- کدام گزینه بنا بر مکتب اشراق، صحیح است؟** ۱- هر واقعیتی نور است چون توسط نورالانوار پدید آمده است. ۲- مشرق عالم را با حواس می‌توان درک کرد. ۳- تفاوت موجودات به ماهیت آن‌هاست. ۴- مغرب کامل، همان جهان آفرینش است که بهره‌ای از نور ندارد.	۰/۷۵

" بسمه تعالی "

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات وعلوم انسانی –علوم ومعارف اسلامی	تاریخ امتحان: ۲۷/ ۱/ ۱۴۰۱	ساعت شروع: ۸ صبح
سوالات امتحان طرح ســه نمــا درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در فروردین‌ماه ۱۴۰۱		کارشناسی آموزش دوره دوم متوسطه نظری	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

۴ **عباراتِ مرتبط را به هم وصل کنید. (یک عبارت در ستون دوم، اضافی است.)** — نمره: ۱

علیت، انعکاس ذهنی است.	ارسطو
برهان درجات کمال	اسفار اربعه
عین وابستگی به غیر	هیوم
دایره‌المعارف علمی و فلسفی	امکان فقری
[redacted]	شفاء

۵ **عبارات و اصطلاحات زیر را تعریف کنید.** — نمره: ۳

الف- ماهیت:

ب- واجب‌الوجود بالغیر:

ج- معنای دوم اتفاق:

د- عقل عملی:

ه- عقل بالفعل:

و- متکلّم:

۶ **با توجه به تعریف فیلسوفان «تجربه‌گرا» و «عقل‌گرا»، مشخص کنید هر یک از فلاسفه زیر جزو کدام دسته هستند؟** — نمره: ۰/۷۵

الف- فرانسیس بیکن ب- دکارت ج- فلاسفه مسلمان

۷ **به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید.**

الف- کانت، ضرورت وجود خدا را بر چه اساسی اثبات می‌کند؟ — ۰/۵

ب- سه ویژگی عقل را به عنوان موجود برتر از ماده بنویسید. — ۰/۷۵

ج- منظور از حیات عقلی چیست و چه زمانی در جامعه اسلامی آغاز شده است؟ — ۰/۷۵

د- سه ویژگی رئیس مدینه فاضله را از نظر فارابی بنویسید. — ۰/۷۵

ه- از نظر قطب‌الدین رازی چرا به حکمت سهروردی که اساسش کشف و شهود است، حکمت اشراق گفته‌اند؟ — ۰/۵

و- نظریه «مراتب‌داشتن وجود» *ملّاصدرا* به چه دلیلی بیان شده است؟ — ۰/۵

۸ **به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید.**

الف- از نظر فلاسفه مسلمان چرا پدیده‌ها خود به خود به وجود نمی‌آیند؟ — ۱

ب- استدلال فارابی را در رد و ابطال «تسلسل علل نامتناهی» بیان کنید. — ۱

ج- دیدگاه آگوست کنت را درباره‌ی محدوده‌ی توانایی‌های عقل بنویسید. — ۱

د- دو شکل مخالفت با عقل را در جهان اسلام بنویسید. — ۱

ه- فارابی درباره‌ی رابطه‌ی عقل فعال و دستگاه ادراکی انسان چه می‌گوید؟ — ۱

و- از نظر ابن‌سینا چه هنگام دانشمند به خشوع در برابر خداوند می‌رسد؟ — ۱

ز- عوامل شکل‌گیری نظریه‌ی «اصالت وجود» را بیان کنید. — ۱/۵

باسمه تعالی

امتحانات هماهنگ طرح سـه نمـا	اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی	سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰
راهنمای تصحیح سؤالات امتحان شبه نهایی درس: فلسفه ۲	رشته : ادبیات و علوم انسانی-علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح
پایه دوازدهم آموزش متوسطه نظری		تاریخ امتحان: ۲۷/ ۱/ ۱۴۰۱

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف- غلط ب- غلط ج- صحیح د- صحیح ه- غلط و- صحیح هر گزینه صحیح ۰/۲۵	۱/۵
۲	الف- مغایرت (تمایز) وجود و ماهیت ب- امکانی- امتناعی ج- چهارم- سوم د- لوگوس ه- مباحث عمومی فلسفه هر جای خالی صحیح ۰/۲۵	۱/۷۵
۳	الف- وقتی از یک راه معقول به دست آمده باشد. (۳) ب- ارسطو (۳) ج- هر واقعیتی نور است چون توسط نورالانوار پدید آمده است. (۱) هر پاسخ صحیح ۰/۲۵	۰/۷۵
۴	علیت، انعکاس ذهنی است: هیوم برهان درجات کمال: ارسطو عین وابستگی به غیر: امکان فقری دایره‌المعارف علمی و فلسفی: شفاء هر پاسخ صحیح ۰/۲۵	۱
۵	الف- ماهیت: ویژگی‌های مخصوص شیء- ذاتیات شیء- ویژگی‌های متمایزکننده شیء (هر سه تعریف صحیح هستند.) ب- واجب‌الوجود بالغیر: ممکن‌الوجودی که علت وجودش محقق شده و وجود برای آن ضروری گشته است.- واجب‌الوجودی که ضرورت وجودش را از ناحیه غیر (علت) به دست آورده است. (هر دو تعریف صحیح هستند.) ج- معنای دوم اتفاق: انکار سنخیت میان علت (اشیاء) و معلول (آثار) د- عقل عملی: عقل از آن جهت که درباره‌ی بایدها و نبایدهای رفتارهای اختیاری انسان بحث می‌کند، عقل عملی نامیده می‌شود. ه- عقل بالفعل: در این مرحله، عقل شکوفا شده است و با تمرین و تکرار دانش‌هایی کسب کرده است. و- متکلّم: دانشمند علم کلام که از طریق عقل و استدلال از معارف دینی دفاع می‌کند. هر تعریف صحیح ۰/۵	۳
۶	الف- فرانسیس بیکن: تجربه‌گرا ب- دکارت: عقل‌گرا ج- فلاسفه مسلمان: عقل‌گرا هر پاسخ صحیح ۰/۲۵	۰/۷۵
۷	الف- از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات می‌کند. ۰/۵ ب- از ماده و جسم مجرد هستند- در قید زمان نیستند- در قید مکان نیستند- در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند- با حواس ظاهری نمی‌توان آن‌ها را درک کرد- علمشان از طریق استدلال نیست- علمشان شهودی است. (قید هر مورد ۰/۲۵ و نهایت بارم ۰/۷۵) ج- حضور عقلانیت و احترام به آن را حیات عقلی گویند- جزء فرهنگ عمومی درآمدن عقلانیت را حیات عقلی گویند. (هر کدام از تعریف‌ها که نوشته شود، صحیح است و بارم آن ۰/۵ است.) با تشکیل جامعه اسلامی ۰/۲۵ د- روحی بزرگ دارد- سرشتی عالی دارد- به عالی‌ترین درجات تعقل رسیده است- احکام و قوانین الهی را	۳/۷۵

باسمه تعالی

امتحانات هماهنگ طرح سـه نمـا	اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی	سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰
راهنمای تصحیح سؤالات امتحان شبه نهایی درس: فلسفه ۲	رشته : ادبیات و علوم انسانی-علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح
پایه دوازدهم آموزش متوسطه نظری		تاریخ امتحان: ۲۷/ ۱/ ۱۴۰۱

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	از فرشته وحی دریافت می‌کند- اتصال دائمی با فرشته وحی دارد. (قید هر مورد ۰/۲۵ و نهایت بارم ۰/۷۵) ه- چون از ظهور انوار عقلی و تابش آن‌ها بر نفس‌های کامل به دست آمده است. ۰/۵ و- تبیین دقیق تعدد و تکثر در عالم بر اساس نظریه‌ی وحدت وجود. ۰/۵	
۸	الف- زیرا اینکه چیزی خودش به خودش وجود دهد به معنای آن است که چیزی که نیست (۰/۲۵)، قبلا باشد تا بتواند خودش را به وجود آورد (۰/۲۵) و این همان اجتماع نقیضین است (۰/۲۵) که محال بودن آن بدیهی است. (۰/۲۵) ب- زیرا تسلسل علل بدین معنا است که آغاز و ابتدایی در کار نباشد (۰/۲۵) و در این صورت اصلا چیزی پدید نمی‌آید (۰/۵) تا نوبت به معلول کنونی پیش روی ما برسد. (۰/۲۵) این پاسخ نیز صحیح است: زیرا لازمه تسلسل این است که باید بی‌نهایت پدیده موجود شود (۰/۵) تا نوبت به معلول کنونی پیش روی ما برسد (۰/۲۵) و چنین چیزی امکان‌پذیر نیست. (۰/۲۵) ج- کنت به طور کلی عقل فلسفی و کار عقل در تاسیس فلسفه را کاملاً ذهنی خواند (۰/۲۵) و گفت که نگاه فیلسوفان به جهان و هستی ناظر به واقعیت نبوده است (۰/۲۵) و عقل صرفاً آن‌گاه که با روش حسی و تجربی وارد عمل شود، به واقعیت می‌رسد. (۰/۵) د- تنگ و محدودکردن دایره‌ی اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن (۰/۵) و مخالفت با منطق و فلسفه تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیراسلامی (۰/۵) ه- مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان مانند آفتاب است نسبت به چشم، (۰/۲۵) همان‌طور که آفتاب نوربخشی می‌کند تا چشم انسان ببیند (۰/۲۵)، عقل فعال نیز نخست چیزی به قوه‌ی ادراکی انسان می‌رساند (۰/۲۵) به طوری که فعالیت عقلی برای انسان ممکن می‌شود. (۰/۲۵) و- از نظر ابن‌سینا، دانشمند با تأمّل در رابطه‌ی طبیعت با ماوراءطبیعت و خدا (۰/۵) در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها (۰/۲۵) می‌تواند از ظاهر پدیده‌ها گذر کند و به باطن آن‌ها برسد و به خشوع در برابر حق برسد. (۰/۲۵) ز- ما از هر شیء خارجی دو مفهوم هستی و چیستی به دست می‌آوریم. (۰/۵) این دو مفهوم متغایر و متفاوت با هم هستند. (۰/۵) شیء واحد و یکتای خارجی (۰/۲۵) حقیقتاً مصداق وجود است یا ماهیت؟ (۰/۲۵)	۷/۵